

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

26 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 decembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Cibota Grigore xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 15.08.2018 - 20.11.2018

2. instanța de apel: 15.12.2018 - 04.12.2019

3. instanța de recurs: 20.02.2020 - 26.05.2020

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 20 noiembrie 2019, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, a fost încetat procesul penal de acuzare lui Cibota Grigore xxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit.b) Cod penal, în baza prevederilor art. 275 pct. 9), 332 alin. (1) Cod de procedură penală, adică din motivul existenței altor circumstanțe prevăzute de lege care condiționează excluderea sau, după caz, exclud urmărirea penală.

A fost recunoscut vinovat Cibota Grigore xxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 3 ani 6 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a admis acțiune civilă și s-a încasat de la Cibota Grigore în beneficiul lui Spijavco Ion prejudiciul material în mărime de 112251,45 lei.

S-a încasat de la inculpatul Cibota Grigore în beneficiul statului cheltuieli judiciare suportate pentru procedura de extrădare în sumă totală de 20943 lei.

2. Potrivit sentinței, s-a stabilit că prin ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu Cibota G. este învinuit că, la data de 13.01.2013, aproximativ la orele 02.17, aflându-se pe strada N. Iorga mun.Bălți, fiind în stare de ebrietate alcoolică,

în nemijlocita apropiere a intrării în centrul comercial „PLAZA”, adică într-un loc public, împreună cu cunoscuții săi, Manoli S.V., Cebotari V.V. și persoanele nestabilite, în urma unui conflict cu Niculcea S.A., Oboroc G.A., Ganjea O.S., Ceastcovschi E.A., Lisnic A.V., Spijavca L.I., încălcând grosolan ordinea publică, exprimată prin încălcarea normelor de drept și morale de comportare în societate, printr-o comportare batjocoritoare față de cei prezenți și prin înjosirea onoarei și demnității lor, manifestând o obrăznicie deosebită, adresându-se față de Niculcea S.A., Oboroc G.A., Ganjea O.S., Ceastcovschi E.A., Lisnic A.V. și Spijavca L.I. cu cuvinte necenzurate, și în timpul când Manoli S.V se certa cu Ceastcovschi E.A., iar apoi l-a împins pe ultimul, iar Spijavca L.I. i-a aplicat lui o lovitură cu pumnul în regiunea feței, după care între ei toți a început o altercație, care s-a transformat în bătaie, în timpul căreia el împreună cu Manoli S.V, aplicând violența asupra persoanelor, și anume au început a aplica lovituri cu pumnii lui Niculcea S.A., Oboroc G.A., Ganjea O.S., Ceastcovschi E.A., Spijavca I.I., astfel cauzându-i lui Ganjea O.S., conform raportului de expertiză medico-legală nr.56 D din 20.02.2013, leziuni corporale ușoare, după care Niculcea S.A. și Oboroc G.A., au fugit de la locul altercației. După aceasta, el împreună cu Manoli S.V., urmărindu-l pe Spijavca I.I., care deasemenea a fugit, l-au ajuns și l-au tăbărit jos la pământ. Apoi, peste aproximativ 2 minute, în timp ce el se afla vis-a- vis de intrarea în centrul comercial „PLAZA”, unde își continua acțiunile sale infracționale, prin înjosirea onoarei și demnității personalității, exprimate prin adresarea cu cuvinte necenzurate în adresa lui Ganjea O.S., Ceastcovschi E.A., Lisnic A.V., exprimându-se în adresa lui Lisnic A.V. cu cuvinte de amenințarea referitor la aplicarea unei asemenea violențe, folosindu-se de faptul că, se aflau în superioritate numerică față de Spijavca I.I., căruia încercau să-i aplice lovituri cu pumnii, continuând să se exprime în adresa lui cu cuvinte necenzurate, căruia îi înjoseau onoarea și demnitatea, timp în care ultimul încerca să se apere, Cebotari V.V. s-a apropiat de Spijavca I.I. și folosindu-se de faptul că, ultimul era cu spatele și nu l-a văzut, i-a aplicat o lovitură cu o bită de lemn pe care o avea în mâini, în regiunea cefii, de la care Spijavca I.I. a căzut jos la pământ, iar el împreună cu Manoli S.V. s-au apropiat de Spijavca L.I. și i-au aplicat câteva lovituri cu picioarele peste corp. Apoi, el, urmărindu-l pe Cebotari V.V. și fiind împreună cu Manoli S.V., având aceeași intenție unică, un singur scop, s-au deplasat spre automobil model „Hyundai Lantra” de culoare roșie cu n/î xxxxx, ce aparține lui Niculcea S.A., care era parcat la parcare auto de lângă centrul comercial „PLAZA”, la volanul căruia se afla cet.Oboroc G.G., unde s-au apropiat de acel automobil, după care urmându-l pe Cebotari V.V., în timp ce ultimul aplica lovituri cu bita de lemn asupra parbrizului din față și caroseria aceluiași automobil, iar Manoli S.V. a smuls și a deteriorat ușa din partea dreaptă din fața a automobilului dat, și a aplicat lovituri cu pumnul și cu picioarele, iar el în acel timp a aplicat multiple

lovituri cu piciorul peste caroseria aceluiași automobil, deteriorând acel automobil și pricinuindu-i părții vătămăte Niculcea S.A un prejudiciu material în proporții considerabile, care conform raportului de expertiză merceologică nr.0324998 din 01.02.2013 constituie suma de 10539,45 lei. Mai apoi, tot el, continuându-și acțiunile sale infracționale, împreună cu cet.Manoli S.V. l-au scos pe Oboroc G.A. din automobilul dat, și l-au trântit jos la pământ și i-au aplicat multiple lovituri cu picioarele și pumnii în regiunea feții, pricinuindu-i părții vătămăte Oboroc G.A., conform raportului de expertiză medico-legală nr.26 D din 28.01.2013, vătămări corporale ușoare.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Cibota Grigore Grigore este învinuit în comiterea infracțiunii prevăzută de art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal - *huliganism, adică acțiuni intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvârșite de două sau mai multe persoane.*

Instanța de fond la fel a reținut, că tot Cibota Grigore Grigore la data de 13.01.2013, aproximativ la orele 02.25, aflându-se pe strada N.Iorga mun.Bălți, în nemijlocita apropiere a intrării în centrul comercial „PLAZA”, împreună cu prietenul său Manoli Stanislav Victor, în rezultatul relațiilor ostile apărute între dânsii și Spijavca Ivan Ivan, având intenția comună de a-i aplica ultimului leziuni corporale, urmărindu-l pe Spijavca I.I., când ultimul a încercat să fugă și să se ascundă de dânsii, și folosindu-se de faptul că Spijavca I.I. a alunecat și a căzut jos, s-a apropiat de locul unde Spijavca se afla la pământ, și în timpul când Manoli S.V. apucându-l pe Spijavca I.I. de cap, l-a lovit cu capul de pământ de 24 ori, apoi tot Manoli S.V. i-a aplicat lui Spijavca două lovituri cu pumnul în regiunea capului și două lovituri cu piciorul în regiunea capului, și în timp ce Manoli S.V. l-a lovit pe Spijavca I.I. cu capul de pământ de 3 ori, după ce s-a apropiat de Spijavca I.I. și i-a aplicat o lovitură cu piciorul în regiunea feții, după care Manoli S.V. i-a mai aplicat lui Spijavca I.I. o lovitură cu piciorul în regiunea capului, astfel pricinuindu-i cet.Spijavca Ivan Ivan conform raportului de expertiză medico-legală nr.148 din 09.08.2013 leziuni corporale, ce se califică ca vătămare corporală gravă.

Astfel, Cibota Grigore a săvârșit infracțiunea, prevăzută de art.151 alin.(2) lit.d) Cod penal, *adică vătămarea intenționată gravă a integrității corporale, care este periculoasă pentru viața și care a provocat pierderea vederii, însoțită de pierderea stabilă a o treime din capacitatea de muncă, săvârșită de două sau mai multe persoane.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Duca Denis în numele inculpatului Cibota Grigore, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în latura civilă și în latura penală privind individualizarea pedepsei penale, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță în privința lui Cibota

Grigore prin care: acțiunea civilă de admis în principiu, iar pedeapsa stabilită sub formă de închisoare de suspendat în temeiul art. 90 Cod penal, sau suspendat parțial în temeiul art. 90¹ Cod penal.

În motivarea apelului a indicat:

- în partea admiterii acțiunii civile, consideră că instanța nu a intrat în esența acțiunii civile și contrar prevederilor legale a admis acțiunea civilă, într-un quantum mai mare decât cel solicitat însăși în acțiunea depusă la materialele cauzei. În acțiunea civilă depusă se solicită încasarea de la Cibota Grigore prejudiciul material în valoare de 25812 lei, moral de 70000 lei, cheltuieli judiciare de 5000 lei, iar în total suma de 100812 lei, însă într-un mod eronat, depășindu-și atribuțiile instanța de judecată a încasat de la Cibota Grigore 112251,45 lei;

- partea civilă, deși a fost citată legal, în ședința de judecată nu s-a prezentat, drept urmare nu a prezentat nici înscrisurile ce dovedesc mărimea prejudiciului material, la dosar nu este anexată nici măcar o chitanță ce să dovedească o parte din prejudiciul material solicitat;

- partea civilă a solicitat și încasarea prejudiciul moral, instanța de judecată însă prin admiterea acțiunii civile, a indicat că se încasează prejudiciul material în mărime de 112251,45 lei deși în valoarea prejudiciului material solicitat este de 25812 lei iar valoarea întregii acțiuni civile, la fel este mai mică decât cea încasată de instanța de judecată;

- în motivarea admiterii acțiunii instanța a indicat că, Cibota Grigore a recunoscut integral acțiunea civilă, ceea ce contravine declarațiilor lui Cibota Grigore, mai mult, o recunoaștere a acțiunii civile urmează a fi efectuată în scris, potrivit normelor procesual civile care se aplica în cadrul judecării acțiunii civile în cadrul procesului penal, -menționează, că Cibota Grigore a declarat instanței că este de acord să achite prejudiciul suportat de Spijavca Ivan, însă quantumul prejudiciului urma a fi dovedit de către partea civilă;

- prin urmare și solicitarea apărătorului de a admite acțiunea în principiu, deoarece nu a fost dovedită acțiunea civilă prin probe, era una corectă aplicabilă cazului, fără a înrăutăți în vreun fel poziția părții civile;

- pe cale de consecință, îndeosebi din motivul că procedura judecării cauzei a fost cea prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, partea civilă nu s-a prezentat în ședința de judecată deși a fost citată legal, la acțiunea civilă nu au fost anexate probele pe care se dovedesc suma exactă a despăgubirilor convenite părții civile, instanța urma să admită acțiunea civilă în principiu;

- în partea individualizării pedepsei penale, consideră că instanța de judecată nu a dat deplină eficiență atât normelor penale cât și a practicii unitare ce ține de individualizarea pedepsei penale;

-instanța de judecată nu a argumentat nici într-un fel, a lăsat în umbră solicitarea părții apărării privind aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei, sau aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal, suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoarea;

- față de considerentele menționate, atrage atenția instanței de apel că, prima instanță fără a argumenta respingerea solicitării suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate, nu a ținut cont de faptul că potrivit art.16 Cod penal, infracțiunea imputată inculpatului face parte din categoria infracțiunilor grave, iar art. 90 Cod penal, nu interzice dispunerea suspendării condiționate a executării pedepselor pentru săvârșirea acestui gen de infracțiuni, că inculpatul Cibota Grigore a comis pentru prima oară o infracțiune, că acesta a recunoscut vina, și a asigurat instanța că nu va mai săvârși pentru viitor fapte, ce contravin legii, inculpatul a înțeles pericolul social al acțiunilor sale infracționale și regretă cele săvârșite;

- totodată, conform învinuirii aduse, Cibota Grigore, a aplicat părții vătămate Spijavca Ivan, doar o singură lovitură cu piciorul în regiunea feței, pe când Manoli Stanislav, apucându-l pe Spijavca Ivan de cap, l-a lovit cu capul de pământ de 24 de ori, apoi de 2 ori cu pumnul în regiunea capului, 2 lovituri cu piciorul în regiunea capului, apoi încă de 3 ori cu capul de pământ, și după lovitura aplicată de către inculpat, Manoli Stanislav a mai aplicat o lovitură cu piciorul în regiunea capului;

- potrivit sentinței Judecătoriei Bălți din 17.06.2015 menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 10.02.2016 (se anexează), dată în privința lui Manoli Stanislav, acesta a primit o pedeapsă cu suspendare pe un termen de probă de 2 ani. Acest fapt duce la o inechitate evidentă față de Cibota Grigore, care aplicând doar o lovitură să execute o pedeapsă cu mult mai aspră față de persoana care a aplicat 32 de lovituri. Prin urmare, instanța a emis o hotărâre inechitabilă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 decembrie 2019, a fost admis apelul declarat, fiind casată parțial sentința, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost admisă acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Spijavca Ivan și încasat de la inculpatul Cibota Grigore în folosul lui Spijavca Ivan prejudiciul material în mărime de 25812 lei, prejudiciul moral în mărime de 70000 lei și cheltuieli judiciare în mărime de 5000 lei, în total în mărime de 100812 lei. A fost respinsă solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpatul Cibota Grigore în beneficiul statului a cheltuielile judiciare suportate pentru procedura de extrădare în sumă de 20943 lei. Admisă cererea inculpatului Cibota Grigore cu privire la reducerea termenului de pedeapsă în legătură cu încălcarea drepturilor acestuia privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, fiind redusă din pedeapsa numită, prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 20.11.2018, lui Cibota Grigore de 3 ani 6 luni închisoare, cu

executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, arestarea preventivă, pe termen de 117 zile, conform prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, calculându-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv și reduce pedeapsa închisorii cu 234 zile, cu executarea pedepsei închisorii pentru termenul rămas. În rest, au fost menținute dispozițiile instanței de fond.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că judecând cauza penală în privința lui Cibota Grigore, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în faptele incriminate și făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor inculpatului Cibota Grigore conform art.151 alin.(2) lit.d) Cod penal, totodată cu încetarea procesului penal pe art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, în baza prevederilor art.275 pct.9), 332 alin.(1) Cod de procedură penală, din motivul existenței altor circumstanțe prevăzute de lege care condiționează excluderea sau, după caz, exclud urmărirea penală, care de altfel nici nu se atacă.

Soluția instanței de fond se bazează pe probele administrate în faza de urmărire penală prin care a fost constatată vinovăția inculpatului Cibota Grigore de comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(2) lit.d) Cod penal sub formă de vătămarea intenționată gravă a integrității corporale, care este periculoasă pentru viața și care a provocat pierderea vederii, însoțită de pierderea stabilă a o treime din capacitatea de muncă, săvârșită de două persoane.

Totodată, instanța de apel a reținut, că instanța de fond la stabilirea pedepsei în privința lui Cibota Grigore a acordat deplină eficiență principiilor generale de aplicare a pedepsei consfințite în art.61 alin.(2) Cod penal, criteriilor generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art.75 Cod penal, precum și a ținut cont de circumstanțele reale și personale în privința inculpatului, de circumstanța atenuantă sub formă de căința sinceră și de circumstanța agravantă sub formă de comiterea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate alcoolică. Instanța de fond a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, calificate ca infracțiune gravă, de persoana inculpatului, care anterior a fost condamnat în Federația Rusă, unde a ispășit pedeapsa integral, s-a eschivat de a se prezenta la organul de urmărire penală, s-a căit de cele comise, nu este încadrat în câmpul muncii.

Astfel, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale ce urmează a fi aplicată față de inculpatul Cibota Grigore, instanța de fond a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de inculpat, care se atribuie la categoria celor grave, concluzie care rezultă din interpretarea sistemică a prevederilor art.151 alin. (2) lit.d) Cod

penal și art.16 Cod penal, de persoana celui vinovat, care a manifestat căința sinceră față de cele comise, de faptul că nu a recuperat prejudicial cauzat părții vătămate.

În aspectul dat, ținând cont de solicitarea avocatului privind aplicarea unei pedepse cu aplicarea prevederilor ar.90 sau 90¹ Cod penal, instanța de apel a considerat că temei de aplicare a prevederilor enunțate nu s-au stabilit, astfel că argumentele în latura dată se resping.

Totodată, instanța de apel a considerat necesar a admite apelul avocatului în latura soluției de încasare a prejudiciului material în folosul părții vătămate Spijavca Ivan, deoarece instanța de fond a încasat prejudiciul material de la Cibota Groigore în folosul lui Spijavca Ivan în mărime de 112251,45 lei, depășind volumul celor solicitate de partea vătămată, deoarece potrivit acțiunii civile înaintate de către partea vătămată Spijavca Ivan /f.d.16-17 volumul 2/, ultimul a solicitat încasarea sumei de 100812 lei, printre care prejudiciul material în sumă de 25812 lei, prejudiciul moral în sumă de 70000 lei și cheltuieli judiciare în sumă de 5000 lei, sumă de altfel recunoscută de inculpat, reieșind din care considerente sentința instanței de fond se casează doar în latura acțiunii civile referitor la încasarea prejudiciului în folosul părții vătămate Spijavca Ivan, cu încasarea sumei de 100812 lei.

La fel, în latura solicitării procurorului privind încasarea de la inculpatul Cibota Grigore în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare suportate de către stat în vederea extradării ultimului din Federația Rusă în Republica Moldova în mărime de 20943 lei, solicitare admisă de instanța de fond, instanța de apel a considerat necesară casarea sentinței, cu respingerea solicitării respective ca fiind neîntemeiată, în aspectul dat sentința instanței de fond fiind neargumentată și neîntemeiată.

În aspectul dat, instanța de apel a considerat vădit nefondată și declarativă solicitarea procurorului în partea ce ține încasarea cheltuielilor judiciare pentru extradare de la inculpat.

Procurorul a invocat încasarea de la inculpat a cheltuielilor pentru extradarea lui Cibota Grigore suportate de stat în sumă de 20943 lei, prezentând înscrisuri în sensul calculării cheltuielilor de deplasare /f.d.216-221 volumul 2/, și anume:

-diurnă: 3 zile x 40 euro (conform HG nr.10 din 05.01.2012)=120,00 euro x19,3301 (cursul valutar la data plecării) x 2 persoane=4639,23 lei,

-cazare: 2 zile (4195,2 lei) x 2 persoane=8390,4 lei,

-cheltuieli pentru transport: bilete avia 3108 lei x 2 persoane + 1572,00 lei/bilet pentru infractor/=7788,00 lei,

-transport public: aeroport-oraș-aeroport - 62,93 lei x 2 persoane=125,86 lei, în total 20943 lei.

În sensul dat, ținând cont de cele evidențiate, instanța de apel a considerat, că cheltuielile suportate pentru extrădarea unei persoane urmează a fi puse în sarcina statului, și nu a inculpatului după cum a hotărât instanța de fond, cheltuielile

suportate pentru extrădarea inculpatului nefiind raportate la categoria cheltuielilor judiciare imputabile persoanei extrădabile, ci urmează a fi acoperite de către stat, astfel că în latura dată sentința instanței de fond se casează, cu adoptarea unei hotărâri prin care se respinge solicitarea procurorului de încasare a cheltuielilor pentru extradarea inculpatului ca neîntemeiată.

Alte temeiuri de casare a sentinței instanței de fond nu au fost stabilite, astfel că, în rest a fost menținută sentința instanței de fond, totodată casarea în ordinea nominalizată a sentinței nu influențează starea de fapt și de drept stabilită de instanța de fond, în legătură cu ce celelalte argumentele invocate de avocat în apel, au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a considerat că nu pot fi reținute afirmațiile invocate de avocat privind dezacordul cu sentința instanței, considerând-o prea aspră, deoarece sunt declarative, în sensul dat instanța de fond just a stabilit inculpatului pedeapsa închisorii, cu respectarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsă care este echitabilă faptelor infracționale săvârșite, pedeapsa aplicată fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și instanța consideră că va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, careva temeiuri de modificare a sentinței în latura pedepsei nefiind stabilite.

Nu pot fi reținute nici afirmațiile avocatului, că instanța de judecată nu a dat deplină eficiență atât normelor penale, cât și a practicii unitare ce ține de individualizarea pedepsei penale, cu referire la prevederile art.art. 7, 61, 75 Cod penal, că o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei, deoarece nu constituie temei de atenuare a pedepsei penale inculpatului, nefiind încălcate de către instanța de fond prevederile menționate, mai ales că instanța a stabilit inculpatului pedeapsa cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a respins ca declarative și afirmațiile invocate de avocat, că instanța de judecată nu a argumentat nici într-un fel solicitarea părții apărării privind aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei, sau aplicarea prevederilor art.90¹ Cod penal, suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoarea.

La cazul concret, instanța de fond, reieșind din circumstanțele constatate în cauză, a considerat rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa stabilită, motivându-și soluția adoptată, indicând din care motive a ajuns la concluzia potrivit căreia, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar în condițiile izolării totale în închisoare.

În aspectul dat, ținând cont de circumstanțele stabilite privind gravitatea faptei comise și urmările prejudiciabile, de persoana inculpatului, care după ce a fost recunoscut în calitate de bănuit pe caz și fiind obligat să se prezinte la organul de urmărire penală/f.d.79 volumul 1/, s-a eschivat de la prezentare în fața organului de urmărire penală, fiind dispuse ulterior investigații în vederea căutării ultimului, finalizate cu extradarea lui Cibota Grigore din Federația Rusă, după ce a executat pedeapsa penală pentru comiterea altei fapte în Federația Rusă, instanța de apel a considerat că este irațională numirea pedepsei inculpatului cu suspendarea executării ei pe o perioadă de probațiune, motive valabile și în contextul situației reglementate de art.90¹ Cod penal.

În sensul dat, afirmațiile apărării privind circumstanțele ce caracterizează persoana inculpatului nu pot fi reținute, deoarece nu constituie temei de aplicare față de inculpat a prevederilor art.90 și art.90¹ Cod penal.

Din aceleași motive nu pot fi reținute argumentele ce țin de pedeapsa aplicată inculpatului Cibota Grigore în raport cu alt coparticipant Manoli Stanislav, care a primit o pedeapsă cu suspendare pe un termen de probă de 2 ani, fiind afirmative în circumstanțele stabilite pe caz, mai ales că inculpatul Cibota Grigore s-a eschivat de la urmărirea penală, astfel că referire la pedeapsa aplicată altui coparticipant este fără temei, circumstanțele indicate de avocat nefiind de natură să desființeze sentința instanței de fond în latura atenuării pedepsei, după cum solicită apelantul.

Deși prima instanță i-a stabilit lui Cibota Grigore pedeapsa corect individualizată, aceasta fiind una echitabilă, în coraport cu natura și gravitatea faptei comise, consecințelor prejudiciabile și personalității inculpatului, totuși instanța de apel a constatat temei pentru a interveni în acest aspect, considerând necesar, în condițiile art. 385 alin.(5) Cod de procedură penală, de a reduce pedeapsa penală stabilită ultimului, ca urmare a constatării faptului deținerii acestuia în Penitenciarul nr.11 Bălți, pe o perioadă de 117 zile, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În sensul dat, instanța de apel a admis cererea inculpatului Cibota Grigore cu privire la reducerea termenului de pedeapsă în legătură cu încălcarea drepturilor acestuia privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia, în latura cheltuielilor judiciare, cu dispunerea încasării în contul statului de la ultimul a cheltuielilor de judecată în sumă de 20943 lei.

În motivarea recursului invocă:

- nu este de acord cu poziția instanței de apel, că soluția instanței de fond în această latură este legală și urma a fi menținută întrucât suma de 20265,46 lei

solicitată de procuror a fi încasată de la inculpat în folosul statului constituie suma care a fost suportată pentru executarea procedurii de extrădare a inculpatului;

- urmărirea penală și judecarea unei cauze penale ocazională efectuarea de cheltuieli pentru întocmirea și transmiterea actelor de procedura, pentru administrarea probelor și conservarea mijloacelor materiale de probă, cu retribuirea apărătorilor, precum și cu orice alte cheltuieli necesare normalei desfășurări a procesului penal.

- în cheltuielile ocazionate de administrarea probelor se includ și sumele pentru retribuția cuvenită experților și interpreților pentru serviciul care l-au adus justiției;

- obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli; de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță;

- stabilindu-se vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, acestuia îi revine obligația de a plăti statului toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale, cu asigurarea prezenței ultimului în fața organelor de drept pentru a fi supus răspunderii penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare;

- în cazul din speță în apelul avocatului în interesele inculpatului nu se regăsesc solicitări de casare a sentinței în latura cheltuielilor judiciare. O astfel de chestiune nici nu a fost ridicată din oficiu de instanța de apel. În situația respectivă părțile au fost lipsite de dreptul a se expune asupra chestiunilor de care depinde soluționarea echitabilă și completă a apelului;

- în această ordine de idei, instanța de apel dispunând casarea parțială a sentinței în latura cheltuielilor judiciare cu dispunerea respingerii solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 20943 lei, nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile legislației procesual-penale, adoptând o soluție pripită care nu poate fi menținută și urmează a fi casată pe motivele invocate în cererea de recurs ordinar.

În drept, procurorul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărârii contestate, în partea cheltuielilor judiciare, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul

declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În această ordine de idei, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecătii instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Reieșind din sumarul recursului declarat de procuror, se constată că acesta este întemeiat în baza pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Din conținutul recursului rezultă că, partea acuzării este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică decizia, în partea ce ține de faptul că, instanța de apel a respins solicitarea procurorului, privind încasarea de la inculpat în beneficiul

statului a cheltuielilor judiciare, pentru procedura de extrădare în sumă de 20943 lei.

Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că această instanță, la examinarea apelului în partea expunerii asupra cheltuielilor judiciare, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Astfel, instanța de recurs reține că, prima instanță l-a recunoscut vinovat și l-a condamnat pe Cibota G. în baza art. 151 alin. (2) lit. d) Cod penal, totodată fiind încetat procesul penal în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, mai mult ca atât a încasat de la inculpat în beneficiul statului cheltuielile judiciare suportate pentru procedura de extrădare în sumă de 20943 lei.

Instanța de apel a casat parțial sentința, pronunțând o nouă hotărâre, prin care a respins solicitarea procurorului, privind încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată suportate pentru procedura de extrădare în sumă de 20943 lei.

Însă, Colegiul penal lărgit consideră că, concluzia instanței de apel în această parte este una nefondată.

Astfel, potrivit art.227 Cod de procedură penală:

(1) Cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

(2) Cheltuielile judiciare cuprind sumele:

pct. 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

(3) Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Conform art.229 Cod de procedură penală:

(1) Cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

(2) Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.

(3) Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de

insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

La fel, din materialele cauzei se reține că, extrădarea inculpatului Cibota G. a fost necesară pentru buna desfășurare a urmăririi penale și examinării cauzei în instanțele de judecată, astfel cu toate că, aceste cheltuieli au fost avansate de către stat, aceasta nu-l absolvă automat pe inculpat de la achitarea acestora, or după pronunțarea unei hotărâri de condamnare, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

Deci, acțiunea de extrădare a inculpatului constituie o acțiune procesuală în cauza penală, care este reglementată de art. 227 alin. (2) pct. 5) Cod de procedură penală.

Totodată, se reține, că instanța de apel eronat a constatat, că *"legislația, inclusiv procesual penală, nu prevede încasarea de la inculpat a cheltuielilor ce țin de extradarea persoanei, iar asistența juridică internațională în materie penală nu cade sub imperiul cheltuielilor judiciare"*, interpretând greșit prevederile articolului 535 Cod de procedură penală, art. 24 din Convenția europeană de extrădare și art. 11 din Legea nr.371 din 01.12.2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală, or aceste norme reglementează suportarea cheltuielilor de extradare la momentul efectuării acesteia, între părțile (statele) implicate în procedura extrădării, dar nicidecum procedura recuperării cheltuielilor suportate de către stat, după condamnarea persoanei, situație reglementată de prevederile art. 227-229 Cod de procedură penală, care stipulează cazurile în care instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, fiind stabilite exhaustiv și excepțiile de neîncasare a cheltuielilor de la condamnat, iar cheltuielile de extrădare nu se regăsesc printre excepții.

Totodată, Colegiul penal reține, că nu poate fi menținută nici sentința în partea încasării cheltuielilor de extrădare, or aceasta este motivată superficial, fără a fi verificat și argumentat quantumul, rezonabilitatea și acetele confirmative ale acestora.

Astfel, reieșind din concluziile expuse de către instanța de apel în motivarea soluției adoptate, Colegiul penal lărgit constată că, aceasta dispunând casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a respins solicitarea procurorului, privind încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată suportate pentru procedura de extrădare în sumă de 20943 lei, nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile legislației procesual penale, adoptând o soluție lipsită de o argumentare temeinică.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul penal lărgit constată că, în speța discutată, și-a găsit confirmare temeiul invocat de recurent și prevăzut în art. 427

alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, „decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, fiindcă instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul, cu încălcarea prevederilor procesual penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, să aprecieze toate circumstanțelor cauzei, să emită o soluție clară și motivată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 decembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Cibota Grigore xxxxx**, în partea cheltuielilor judiciare, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale deciziei atacate se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac, în partea rejudecării cauzei, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 09 iulie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Boico Victor